

Meie andmetel on 2019.a. eelarve esimene eelarve, kus linnal ei jätku omavahendeid olemasolevate laenude teenindamiseks ehk siis lihtsamalt öeldes tuleb linnal laenude tagasimaksmiseks võtta laenu! Seda tõendab alljärgnev tabel, mis on koostatud 2019.a. eelarveprojekti toodud andmete alusel. See tabel näitab, et vaatamata kogu 2018/19 aastavahetuse jäägi (600 000 €) kulutamisele järgmise aasta kulude katteks, tuleb 134 322 € ikkagi puudu. Lisaks sellele tuleb alustada 2020.a. tühja linnakassaga.

2019 eelarve					
PT tulud	26276457	Kuna linnal tegevuskulude ja kohustuste tasumise katteks,			
PT kulud	25180819	rääkimata investeerimisest, omavahendeid ei jätku, siis on			
PT tulem	1095638	mindud laenamise teed. Kuid ka laenamisel on piir, sest			
Põhivara müük	45000	vastavalt seadusele võib linna netovõlakoormus ulatuda kuni			
Kassajääk	600000	60 %-ni vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Allpool			
Finantstulud	150	olevast tabelist näeme, et netovõlakoormus kasvab järsult			
Finantskulud	-112852	aastatel 2018 (oodatav) ja 2019 (planeeritav).			
Kohustuste tasumine	-1762258				
Omavahendid	-134322				
		2016	2017	2018	2019
Netovõlakoormus, €	9142510	9594252	11755938	14280194	
Netovõlakoormus, %	44,8	44,9	48,4	54,4	
Netovõlakoormuse muutus võrreldes eelneva aastaga, %		4,9	22,5	21,5	

Kui samas vaimus jätkata, siis aasta-kahe pärast on 60 % piir käes ja tekib küsimus – kuidas edasi?

Sama tendentsi s.o. laenu raha suuremat kasutamist on näha ka linna jooksva finantseerimise planeerimisel. Viimastel aastatel, suures osas tänu majanduse soodsale arengule, pole aastavahetuse kassajäägiga probleeme olnud. Kassajääk oli 2017 lõpus 2 029 398 € ja selle aasta lõpu oodatav jääk on 600 000 €. Kuid järgmise aasta lõpuks planeerib linnavalitsus tühja linnakassat e. kassajääki 0 €! Seega ei mingisugust puhvrit omavahenditest rahaliste vahendite muutuvale vajadusele eelarveaasta jooksul. Kogu vajadus planeeritakse katta kassalaenuga (vt. eelnõu §2, lg.1, p.6). Me keegi ei tea milliseks kujuneb eelolev aasta. Arvata, et majanduse ja maksulaekumise tõus (2018/2017- 9,1 % ja 2019/2018- 8,0 %) on igavesed, on pehmelt öeldes liiga optimistlik. Mis juhtub siis, kui tulud ei laeku planeeritud mahus? Kas 2020.a. 2. jaanuaril ei saa linnapea tulla esimese asjana raekotta linna juhtima, vaid peab hoopis minema ja koputama raha laenamiseks panga uksele?

Omaette lõigu oma sõnavõttus, et tuletada neile meelde nende omi põhimõtteid, tahaksime pühendada koalitsiooni juhtiverakonnale – Reformierakonnale. Riigi tasandil räägib Reformierakond, meilegi sümpaatselt mõttest, et headel aegadel, mis praegu kahtlemata on, tuleks raha kõrvale panna, et halvadel aegadel oleks võtta. Linna tasandil aga käitub ta risti vastupidiselt, suurendades märgatavalt linna laenukoormust. Kas Reformierakond käitub tõesti põhimõttel, mida saab väljendada Giovanni Boccaccio suurematu mõttetega "käige meie sõnade, mitte tegude järgi"?

Kui linnavalitsus tõesti arvab, et tulevikus on lihtsam, siis meie paraku seda seisukohta ei jaga. Jätame kõrvale majanduse tsüklilisusest tulenevad võimalikud tagasilöögid. Piisab kui vaadata linna poolt tulevikuks planeeritud - tänavavalgustuse rekonstrueerimine (170 000 €/a), ujulateenuse ost (160 000

€/a), lisaks investeeringud, mida linn hädasti vajab. Aga küllap oskab linnavalitsus seda rida meist paremini kirja panna.

Mida öelda eelneva kokkuvõtteks? Vastus on lihtne:

Viljandi linn elab selgelt üle oma tegelike võimete ja selliselt jätkamine ei ole jätkusuutlik.

Selles järelduses pole midagi uut ega originaalset. Juba ca 3 aastat tagasi kutsuti ellu kärpekomisjon.

Tsiteerime ajalehe "Sakala" 26. novembri 2015.a. juhtkirja:

"Seepärast on igati tervitatav, et praegusel võimaliidul jagus julgust kokku panna niinimetatud krokodillide komisjon. Meestel näib olevat tõi taga, kui nad ütlevad, et vanaviisi jätkata ei saa ning käes on viimane aeg püksi rihma pingutada. Viljandi peab just nüüd oma juhtorganite ja allasutuste struktuuri, töötajaskonna ja toetatavad valdkonnad kriitilise piguga üle vaatama. Teisiti tulevikuks turvatunnet ja arenguvõimet ei taga."

Kuldsed sõnad, mõlema käega kirjutaks alla. Mis sellest julgust ettevõtmisest sai? Suurt vist mitte midagi.

Kas praeguse linna pea poolt juhitud koalitsioon suudab Viljandi linna jätkusuutlikule arengule viia, sellele saame esimesed vastused eelarve menetlemise ja vastuvõtmise käigus. Ehk oleks mõistlik komisjoni matejalid üles otsida ja tolmust puhtaks pühkida. Kindlasti on seal paljutki, mida ellu viia.

Lõpetuseks teeme eelarve- ja arengukomisjonile alljärgneva ettepaneku, millega minna volikogu ette:

Viljandi Linnavalitsusel vähendada 2019.a. eelarve teiseks lugemiseks tegevuskulusid vähemalt 434 322 € võrra, et katta tegevuskulud ja kohustused linna omavahenditest. Seejuures planeerida eelarvesse 2019.a. lõpuks kassajääk 300 000 €.

Allakirjutanud annavad endale aru, et eespool tehtud ettepanek ei ole piisavalt ambitsioonikas.

Kuid me arvestame, et eelarve menetlemise aeg on liiga lühike suurte muudatuste tegemiseks. Seda enam on põhjust oodata, et menetluses oleva linna eelarvestrateegiaga suudame linna uuesti jätkusuutliku arengu teele viia.

Malle Vahtra, Juhan-Mart Salumäe, Andres Soosaar

13. detsember 2018.a.

Viljandis